

Complexnummer: 529988

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Borgharen

Aantal complexonderdelen Monumentnummers van complexonderdelen

12 529989, 529990, 529991, 529992, 529993, 529994, 529995, 529996, 529997, 529998, 529999, 530000

Woonplaats

Maastricht

Gemeente

Maastricht

Provincie

Limburg

Locatie van het hoofdobject

Kasteelstraat 6, 6223 BJ te Maastricht

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

In structuur en deels in detail gaaf bewaarde HISTORISCHE BUITENPLAATS BORGHAREN met HOOFDGEBOUW (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2), TOEGANGSHEK (3), TOEGANGSBRUG (4), TUINVAZEN (5), BRUG (6), TUINMUUR MET HEK (7), KADEMUREN (8), POORTGEBOUW (9), BURCHTHOEVE (10), PACHTHOEVE (11), TUINMUREN rondom voormalige moestuin (12).

Ten oosten van de rivier de Maas en ten noorden van de stad Maastricht ligt de historische buitenplaats Borgharen op een omgracht terrein. De vroegste vermelding van het goed dateert uit 1217 toen de Ridder van Haren werden genoemd woonachtig in een huis 'poort van Haren'. In de loop van de dertiende eeuw werd een burcht (donjon met ringmuur) gebouwd als steunpunt voor de leenheer, heer van Valkenburg, ter verdediging en om tol te heffen van de belangrijke aanvoerroute over de Maas naar de (vijandelijke) stad Maastricht. De burcht werd verschillende malen verwoest (1318 en 1483) en vervolgens weer hersteld.

Onder het beheer van Herman Scheiffart van Merode werd vanaf 1552 het kasteel verbouwd en vergroot (1555), deze liet een 'somerhuys timmeren' met water omgeven en voorzien van 'eene ophaelbrugge met ketens'. Na 1648 vond een volgende ingrijpende verbouwing plaats in opdracht van Philibert van Isendorn à Blois (bouw van een 'gallerije' door steenhouwer Lambert du Hutois in 1653 en de bouw van de hoeve rond 1658). Ook de dienstvleugels werden in deze periode opgetrokken (1648-1669).

Aan het begin van de 18de eeuw raakte het kasteel in verval tot het in bezit kwam van Charles Servais de Rosen, die het als zomerhuis ging gebruiken. In 1760 kreeg het huis zijn huidige aanzien. De aanvankelijk aanwezige poortvleugel werd in 1776 vervangen door een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

smeedijzeren hek. In deze periode is het huis ook inwendig grondig verbouwd onder andere betimmeringen naar ontwerp van M. Soiron en schilderijen die blijkens signaturen tussen 1781 en 1801 zijn uitgevoerd door P.M. de Lovinfosse.

Na 1850 ging het goed verschillende malen in andere handen over. Een foto uit 1888 toont een geheel witgepleisterd kasteel. Onder leiding van architect P.J.H. Cuypers volgde in 1895 een ingrijpende restauratie: onder meer werd het kasteel ontleisterd, vensters gewijzigd en een poortgebouw toegevoegd. In deze periode stond er tegen de linkerzijde van het kasteel een hoge kas, waaraan de muur met rotsimitatie nu nog herinnert.

In 1953 werd het goed verkocht aan A. de Cocq die het als hotel exploiteerde. De buitenplaats is thans nog als hotel en jeugdherberg in gebruik.

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven.

Waardering van het complex

De HISTORISCHE BUITENPLAATS BORGHAREN is van algemeen cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de bouwgeschiedenis;
- als voorbeeld van een in oorsprong 13de-eeuwse versterkte burcht met ringmuur en donjon, die vanaf de 16de eeuw tot een lustoord/buitenplaats is ontwikkeld;
- vanwege de visuele samenhang tussen de complexonderdelen.

Monumentnummer*: 529989

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82683/191

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Maastricht	Maastricht	Limburg

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Borgharen	A			983

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 1: HOOFDGEBOUW (Borgharen).

Op een vierkant omgracht terrein gesitueerd kasteel bestaande uit een in oorsprong 13de-eeuwse hoofdvleugel van een souterrain en twee bouwlagen op een half ovaal grondplan, die verschillende malen tot in de 18de eeuw is verbouwd, en twee laat-15de-eeuwse vierkante torens van drie bouwlagen. In 1895 heeft architect P.J.H. Cuypers het kasteel onder handen genomen. Op de torens sluiten twee vooruitspringende, lagere deels 16de-eeuwse, deels 17de-eeuwse zijvleugels aan die een cour d'honneur omvatten.

De hoofdvleugel met vlakke frontgevel heeft een ovaal afgeronde achterzijde (west), deels gevormd door een restant van de ringmuur van de oorspronkelijk 13de-eeuwse burcht, waarvan ook het in het huis opgenomen restant van de vierkante donjon deel uitmaakt (de donjon werd in 1318 grotendeels verwoest). Deze westgevel heeft een steile plint van zwaar muurwerk van grote zandsteenblokken waartussen afdekragen - hetzelfde geldt voor de donjon - daarboven op circa 1.70 meter hoogte regelmatig gelaagd breuksteenwerk (van na 1318) van zandsteen afgedekt door een geprofileerde 16de-eeuwse lijst waarboven twee bouwlagen van het mergelstenen muurwerk (van na 1555). In het plintgedeelte bevinden zich ronde geprofileerde schietgaten in vierkante hardstenen omlijstingen en ronde vensters waarvan één een 16de-eeuwse smeedijzeren afsluiting bezit. In de twee bouwlagen verschillende soorten vensters gevat in onregelmatig geblokte, hardstenen omlijstingen, in gladde hardstenen omlijstingen en in uit oudere fragmenten samengestelde lijsten; boven enkele vensters zijn sporen van vroegere driehoekfrontons. De symmetrische voorgevel (oost) van zeven vensterassen is in de 18de eeuw in Franse trant vernieuwd en opnieuw met mergel bekleed met een hardstenen trapbordes, dat over de gehele breedte gedragen wordt door hardstenen segmentbogen op pijlers. In het trapbordes is opgenomen een dubbele toegangstrap met smeedijzeren leuning in Lodewijk XVI stijl. Ook het met leien beklede mansardedak dateert uit deze periode. Vensters in rechthoekige hardstenen omlijstingen; centraal de toegangsdeur onder een balkon met smeedijzeren hek in Lodewijk XVI stijl met het jaartal 1785 en het alliantiewapen De Rosen en Van Buel; raamhekjes en bordesleuning met initialen dRvB. In 1895 is het kasteel onder leiding van Cuypers ontleisterd en zijn de vensters gewijzigd.

De vierkante torens aan weerszijden van de hoofdvleugel zijn vermoedelijk na 1483 toegevoegd en vervolgens na 1555 en in de loop

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van de 17de eeuw aan de toen heersende smaak aangepast. De toren is opgebouwd uit een zandstenen plint, bouwlagen van mergelblokken en een bakstenen bovenverdieping onder met leien gedekte ingesnoerde tentdak, waarvan de bekroningen, volgens jaartallen op de windvanen in 1821-1822 zijn hersteld en wellicht gewijzigd (de kap van de rechertoren is thans in 2000 niet meer aanwezig). De bovenverdieping is uitgevoerd in Maaslandse renaissance met mergelstenen sierdelen van hoekblokken, sporen van cartouches en daklijst met consoles; vensters met tussendorpels en in- en uitgezwente zijpenanten onder halfronde mergelstenen ontlastingsbogen.

De lage zijvleugels van twee bouwlagen onder met leien gedekte schilddaken zijn opgetrokken uit baksteen met mergelstenen hoekblokken, banden en consoles; de achtergevel is voor een groot deel bekleed met hardsteen waarin schietspleten. De plinten van de kopse gevels zijn bekleed met gebosseerde hardsteenblokken, die rusten op de keermuur aan de gracht. De gevels aan de pleinzijde van deze in oorsprong 16de-eeuwse vleugels werden in de 17de eeuw in Maaslandse renaissancestijl herbouwd (1648-1669). Op de begane grond hardstenen geblokte vensters met tussendorpels en hardsteen omlijste deuren; op de verdieping horizontale tweelichtvensters; voor de latere vensters hardstenen fragmenten. In de linker zijvleugel was het koetshuis annex paardenstal gevestigd, herkenbaar aan de twee dubbele rondboogdeuren (thans vernieuwd) en in het interieur aan de ijzeren ruiven en hardstenen waterbakken; verder troggewelfjes.

In het INTERIEUR is ondermeer van belang de 18de-eeuwse rijke aankleding en decoratie in Lodewijk XVI stijl grotendeels van de hand van de Limburgse architect Matthias Soiron met centrale hal en trappenhuis met eikenhouten balustertrap met rijk versierde trappaal in Lodewijk XV stijl en op het bordes een huisaltaar in wandkast met antependium en rentabel door M. de Lovinfosse uit 1781 en 1801. Om de centrale hal zijn de verschillende vertrekken gegroepeerd: eetzaal ('witte zaal' genoemd) in Lodewijk XVI stijl onder meer met lambrisering, stucplafond, schoorsteenmantel met spiegel en gestuukte bovendeurstukken;

grote zaal met lage lambrisering, stucplafond, marmeren schoorsteenmantel met bovenboezem voorzien van spiegel en decoratiefstucwerk (oorspronkelijk met geschilderd behang uit 1790 van de hand van M. de Lovinfosse);

een halfronde vestibule geeft toegang tot de Blauwe kamer met ronde plattegrond, rijk stucwerk, marmeren schoorsteenmantel en een alkoof met koepelvormig plafond;

en de Romaanse kamer met rijk stucwerk en een alkoof (oorspronkelijk was deze kamer voorzien van wandschilderingen uit circa 1890);

ook schilderingen in de zogenoemde Chinese kamer. In het gouvernantevertrek eenvoudige stucdecoraties in rococovormen.

In de linker toren een archiefkamer geheel ingericht door architect Cuypers in 1895 met een moer- en kinderbalkenplafond voorzien van wapens van de families, donkerhouten lambrisering waarin een archiefkast is opgenomen, eikenhouten vloer, een schouwpartij. Vanuit deze kamer oorspronkelijk toegang tot een kas.

Kelders onder de donjon met muren van een breedte van 2 tot 2,30 meter, zijn overkluisd door een tongewelf evenals de westelijk gelegen wijnkelder met kleine afgescheiden ruimte die ooit dienst deed als grafkelder van familie Philibert van Isendorn à Blois (1677); zuidelijke kelder heeft kappen op segmentbogen; noordelijk (keuken) troggewelven, zandstenen schouw, hardstenen gootsteen.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het HOOFDGEBOUW (Borgharen) is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de bouw- en ontwikkelingsgeschiedenis;
- vanwege de 13de-eeuwse restanten van de vroegste bouwperiode (ringmuur en donjon);
- vanwege het gaaf bewaarde 18de-eeuwse interieur met interieuronderdelen van M. Soiron;
- voor het oeuvre van architect P.J.H. Cuypers;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Kasteel

Monumentnummer*: 529990

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82682/122

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Borgharen	A			1166
Borgharen	A			1206
Borgharen	A			1269
Borgharen	A			983
Borgharen	A			1167
Borgharen	A			1190
Borgharen	A			1188
Borgharen	A			1270
Borgharen	A			1189
Borgharen	A			1187
Borgharen	A			1268

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2: HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Borgharen.

De middeleeuwse structuur van de aanleg wordt gevormd door het trapeziumvormige, ruim omgrachte kasteelterrein en een buiten de gracht gelegen singel aan drie zijden, die geheel ommuurd is (zie onderdeel 7) en beplant met knotlinden in laanverband (noordwest en zuidoost). De gracht wordt door de Canjelbeek gevoed.

Op het binnen de omgrachting gelegen terrein rondom het kasteel is kleine landschappelijke aanleg met oude bomen en enkele rode beuken.

Over de zuidwestgracht ligt een brug naar de singel; vanaf deze plaats een doorzicht over de aangrenzende weilanden.

Aan de voorzijde gazon met buxusbosjes en twee Italiaanse peppels. Op laat 19de-eeuwse foto's is te zien dat het voorterrein voor het kasteel - buiten de gracht - een inrichting kende met verschillende soorten taxus en conifeer; aan weerszijden van de toegangsbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

lagen verhoogde bloemperken.

Tegenover het kasteelterrein aan de noordoostzijde ligt een terrein met de ommuurde moestuin en de kasteelhoeve (zie de kadastrale minuut van 1827 en een kaart van 1842). De boomgaard lag daarachter, meer naar het oosten toe en was voorzien van een ovaal/padenkruis. Door beplantingen is dit terrein afgeschermd, waardoor de beleving en visuele eenheid is verstoord. Ten noordwesten van de kasteelhoeve liggen boomgaarden.

Waardering

De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Borgharen is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de gaaf bewaarde oude structuur van huisplaats, rechthoekige gracht en singel met laanbeplanting;
- vanwege de kleinschalige landschappelijke aanleg met oude bomen;
- vanwege de samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529991

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82682/130

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Borgharen	A			983

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 3: TOEGANGSHEK behorende tot de buitenplaats Borgharen.

De binnenplaats/cour d'honneur voor het huis wordt afgesloten door een smeedijzeren hek uit 1776 vervaardigd door Mathias Soiron (ter plaatse van een lage poortvleugel) bestaande uit twee natuurstenen pijlers bekroond door vaaskapitelen waartussen dubbele hekvleugels onder een rijk gesmede kuif in late Lodewijk XV stijl met het jaartal 1776 en het alliantiewapen van De Rosen en Van der Heyden à Blisia. Aan weerszijden van het toegangshek rechte spijlenhekken.

Het hek staat op een gemetselde onderbouw, die aan de grachtzijde bekleed is met gebosseerde hardstenen blokken (onderdeel van de keermuur).

Waardering

Het TOEGANGSHEK is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de 18de-eeuwse vormgeving in late-Lodewijk XV-stijl;
- als voorbeeld van een werk uit het oeuvre van M. Soiron;
- als voorbeeld van een monumentale markering van de entree tot het kasteel;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Voorwerpen op pleinen en dergelijke	Erfscheidig(D)	Toegangshek

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529992

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82682/136

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Borgharen	A			983

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 4: TOEGANGSBRUG behorende tot de buitenplaats Borgharen.

Over de gracht naar het kasteel ligt een 18de-eeuwse brug met twee bogen van mergelstenen of zandstenen blokken en een bakstenen balustrade onder een hardstenen afdekplaat. Sierankers.

Waardering

De TOEGANGSBRUG is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de doelmatige vormgeving;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Brug(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529993

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82682/143

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Borgharen	A			983

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 5: TUINVAZEN behorende tot de buitenplaats Borgharen.

In de tuin op het kasteelterrein staan in totaal vier identieke tuinvazen met een eenvoudig, strak gestileerde decoratie van festoenen en staande op een rechthoekige sokkel vermoedelijk uit het begin van de 20ste eeuw.

Waardering

De TUINVAZEN zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de eenvoudige ornamentale vormgeving;
- als karakteristiek en decoratief onderdeel;
- vanwege de ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinvaas

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529994

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82682/87

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Borgharen	A			983

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 6: BRUG behorende tot de buitenplaats Borgharen.

Over de zuidwestgracht ligt een lange laat-18de-eeuwse brug naar de singel; de brug bestaat uit een houten loopdek rustend op een ijzeren onderstel en voorzien van een ijzeren balustrade. In het midden van de brug is een ophaaldeel, dit deel heeft geen balustrade.

Waardering

De BRUG is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de vormgeving en het materiaalgebruik;
- vanwege het type met een ophaalgedeelte;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Brug(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529995

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82682/95

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Borgharen	A			983

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 7: TUINMUUR MET HEK behorende tot de buitenplaats Borgharen.

De singel wordt aan drie zijden ommuurd. Bakstenen (dubbelsteens) 18de-eeuwse muren met hardstenen afdekplaat; in de zuidwestelijke muur, in de as van de brug, een ingang uit 1790 bestaande uit een dubbel ijzeren spijlenhek tussen twee hardstenen pijlers bekroond door een bol; op de noordwest- en zuidwesthoek (frontzijde) een pilaar bekroond door een vaas; op de zuidwest- en zuidoosthoek (achterzijde) trapjes naar de gracht.

Waardering

De TUINMUUR MET HEK is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de doelmatige vormgeving;
- vanwege de ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinmuur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529996

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82682/103

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Borgharen	A			983

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 8: KADEMUREN behorende tot de buitenplaats Borgharen.

De min of meer vierkante gracht rondom het kasteel heeft aan beide zijden keermuren. Onder de kopse gevels van de zijvleugels van het hoofdgebouw en aan de oostzijde van het slotplein zijn keermuren van gebosseerde hardstenen blokken. Rechts van de toegangsbrug is een steen ingemetseld met het jaartal 1669 en het alliantiewapen Van Isendorn à Blois en Van Agris. De verdere keermuren zijn ten dele in mergel en ten dele in baksteen gemetseld. Karakteristiek is de muurbegroeiing.

Waardering

De KADEMUREN zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als functioneel onderdeel;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529997

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82682/111

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Borgharen	A			983

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 9: POORTGEBOUW behorende tot de buitenplaats Borgharen.

Het naar het dorp gekeerde poortgebouw met portierswoning is in 1897 gebouwd naar ontwerp van P.J.H. Cuypers. Het poortgebouw ligt aan de Spekstraat en is op vierkante grondslag opgetrokken in baksteen met hardstenen speklagen en omlijstingen. De eenlaagse poort onder een steil opgaand met leien gedekt schilddak heeft op de rechterhoek aan de Spekstraat een uitgebouwd torentje onder een ingesnoerde klok/peervormige spits. In de voor- en achtergevel een rondboogvormige doorgang van mergelhardsteen met aan weerszijden een stenen oeil de boeuff en sierankers (4). Daarboven een opgemetselde dakkapel met klokvormige gevel; rondboog raam.

De zijgevel aan de zuidwestkant heeft een kapelachtige uitbouw van zuilen onder een rondboog en een trapgeveltje.

Waardering

Het POORTGEBOUW is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de vormgeving;
- vanwege de beeldbepalende situering en als markering van de entree tot de buitenplaats;
- voor het oeuvre van architect Cuypers;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Bijgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 529998

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82682/60

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Maastricht	Maastricht	Limburg					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Kasteelstraat	4 A	A		6223 BJ	Maastricht		
Adam van Harenstraat	4			6223 CA	Maastricht		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Borgharen	A				1268		
Borgharen	A				1270		

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 10: KASTEELHOEVE behorende tot de buitenplaats Borgharen.

Tegenover het kasteel en ten noordoosten van de gracht ligt een langgerekte in oorsprong midden-17de-eeuwse voorhofhoeve die in de loop van de 19de eeuw ingrijpend is verbouwd. Op de Tranchotkaart van 1803 en de kadastrale minuut uit 1840 is te zien dat de U-vormige hoeve oorspronkelijk recht tegenover het kasteel lag en vrijwel een gesloten carré vormde op één opening in de as van het kasteel na. De hoeve is rond 1888 grotendeels afgebroken en verschoven naar de Spekstraat.

Een deel van de midden-17de-eeuwse hoeve is gelegen aan de Adam van Harenstraat en wordt gevormd door een op haakvormige grondslag opgetrokken bakstenen pand onder een zadeldak met overstek op houten klossen. Kleine kapellen in het dak. Omlijste deur en vensteropeningen.

Waardering

De KASTEELHOEVE is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel behorend tot de buitenplaats;
- vanwege de ensemblewaarde in samenhang met het kasteelcomplex.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 529999

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82682/67

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Borgharen	A			1189
Borgharen	A			1190

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 11: PACHTHOEVE behorende tot de buitenplaats Borgharen.

Tegenover het kasteel en ten noordoosten van de gracht ligt een langgerekte in oorsprong midden-17de-eeuwse voorhofhoeve die in de loop van de 19de eeuw ingrijpend is verbouwd. Op de Tranchotkaart van 1803 en de kadastrale minuut uit 1840 is te zien dat de langgerekte hoeve oorspronkelijk recht tegenover het kasteel lag en vrijwel een gesloten carré vormde op één opening in de as van het kasteel na. Aan de Spekstraat lag een bierbrouwerij.

De hoeve is rond 1888 grotendeels afgebroken en verschoven naar de Spekstraat. Het geheel bestaat uit verschillende bouwmassa's van verschillende hoogte (één, anderhalf en twee bouwlagen onder een kap) en grootte, doch alle in baksteen opgetrokken onder met leien en vlakke pannen gedekte zadeldaken met breed overstek, (getoogde) deuren en ramen. De hoeve wordt gevormd door een poortgebouw aan de Spekstraat (1891), een grote oogstschuur (1888), een haakse lange vleugel met stallen, bakhuis en woongedeelte (1891), dat vervolgens weer ombuigt, korte woonvleugel (17de eeuw). Ook nog een losstaande varkenstal (1891). Het binnenplein is geheel met keien bestraat.

Poortgebouw. Links aan de Spekstraat de entree door een segmentvormige doorgang tussen steunberen en onder een getrapte Vlaamse gevel met hardstenen afdekking. Het éénlaagse gebouw onder een met pannen gedekt zadeldak voorzien van een overstek heeft links van de doorgang vier ontluchtingssleuven en rechts twee.

Hierop sluit een hoge en grote oogstschuur aan bestaande uit twee bouwlagen van bak- en natuursteen onder een met leien gedekt zadeldak met overstek op klossen. De symmetrisch ingedeelde voorgevel heeft een centrale rondboogvormige poortdoorgang met hardstenen neuten geflankeerd door twee rijen van drie ontluchtingssleuven. In de binnenplaatsgevel drie rechthoekig omlijste deuropeningen. Bijzonder is de kapconstructie bestaande uit ijzer en hout op gemetselde bogen van baksteen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Verder langs de Spekstraat een bakstenen muur met uitkragende plint en twee speklagen.

De lange vleugel aan de binnenplaatszijde die haaks op het poortgebouw staat, bestaat van links naar rechts uit een paardenstal, een eenlaags tussenlid en het woonhuis (deels 17de- deels 19de-eeuws) met bakhuis. Woonhuis van anderhalve bouwlaag, sierankers, waterlijst en mergellijst onder houten dakgoot, getoogde vensters, een enkel oud bolkozijn. Op de 17de-eeuwse gevel aan de kasteelzijde zijn sporen van 'dodenkoprood' gevonden. Inwendig zandstenen schouw, trap, kelder met tongewelf, hardstenen wasbak.

De lage bakstenen varkensstal op rechthoekige grondslag bestaat uit één bouwlaag onder een met vlakke pan gedekt zadeldak. In de langshevels een reeks getoogde staldeuren. Inwendig gemetselde varkenshokken met toogvormige doorgangen met schotten aan weerszijden van de middengang.

Waardering

De PACHTHOEVE is van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel behorend tot de buitenplaats;
- vanwege de ensemblewaarde in samenhang met het kasteelcomplex.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Monumentnummer*: 530000

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 november 2006
Kadaster deel/nr	82701/153

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Maastricht	Maastricht	Limburg

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Borgharen	A			1270
Borgharen	A			1166
Borgharen	A			1206
Borgharen	A			1190

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 12: TUINMUREN behorende tot de buitenplaats Borgharen.

Rondom de voormalige moestuin staan 17de-eeuwse en 19de-eeuwse bakstenen tuinmuren met speklagen, in de as van het kasteel onderbroken door een ingang met smeedijzeren deuren.

Waardering

De TUINMUREN zijn van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom;
- vanwege de doelmatige vormgeving;
- als karakteristiek en functioneel onderdeel van de buitenplaats;
- vanwege de ensemblewaarde.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinmuur

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument